

ESTONYA

ÜLKE PROFİLİ

T.C.
Ticaret Bakanlığı
Uluslararası Anlaşmalar ve Avrupa Birliği
Genel Müdürlüğü

İçindekiler

1. GENEL BİLGİLER.....	2
2. GENEL EKONOMİK DURUM.....	4
3. DIŞ TİCARET	4
4. DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR.....	11
5. TÜRKİYE İLE TİCARET	12
EKLER:.....	14

1. GENEL BİLGİLER

Başlıca Sosyal Göstergeler

Resmi Adı	Estonya Cumhuriyeti
Nüfus	1.365.000 (2024, IMF tahmini)
Dil	Estonca (resmi dil), Rusça, Ukraynaca
Yüzölçümü	45.227 km ²
Başkent	Tallin
Başlıca Şehirleri	Tartu, Narva, Kohtla-Jarve
Yönetim Şekli	Parlamentar demokrasi
Devlet Başkanı	Alar Karis
Para Birimi	Avro (€)

Üyesi Olduğu Başlıca Uluslararası Kuruluşlar: Avrupa Birliği (AB), Avrupa Konseyi, Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı (AGİT), Birleşmiş Milletler (BM), Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ), Kuzey Atlantik Anlaşması Örgütü (NATO), Uluslararası Para Fonu (IMF), Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü (OECD), Baltık Asamblesi, Baltık Denizi Devletleri Konseyi

Coğrafi Konum

Estonya'nın yüzölçümü 45.227 km²'dir. Doğu Avrupa'da bulunan ülke Letonya ve Rusya arasında yer almaktadır. Ülkenin Finlandiya Körfezi ve Baltık Denizine kıyıları bulunmaktadır.

Başkent Tallin'den Avrupa'nın önemli kentlerine hava yolu ile 3 saatte ulaşılabilir. Tallin Helsinki'ye 85 km, Riga'ya 310 km, St. Petersburg'a 350 km, Stockholm'e 375 km uzaklıktadır.

Ülke topraklarının yarısı ormanlarla kaplıdır.

Ülkede soğuk karasal iklim hakimdir. Başkent Tallin'de ortalama sıcaklıklar (son 30 yıllık) Ocak ayında -5,5 °C, Temmuz ayında 16,3 °C'dir.

Ülke sınırları içerisinde 1.521 adet ada bulunmaktadır. Saaremaa, Hiiumaa ve Muhu en büyük adalardır. Estonya aynı zamanda bir göller ülkesidir. Ülkedeki en büyük göller Peipsi ve Võrtsjärv gölleridir. Ülkenin en yüksek noktası Suur Munamagi (Great Egg Hill) olup, yüksekliği 318 m'dir.

Baltık denizinin en büyük limanı Estonya'da bulunmaktadır.

Siyasi ve İdari Yapı

1940 yılında SSCB'ye dahil olan Estonya Sovyetler Birliği'nin dağılması ile birlikte 1991 yılında bağımsızlığını yeniden kazanmıştır. Ülkenin resmi adı Estonya Cumhuriyeti'dir. Estonya'nın siyasi rejimi, kuvvetler ayrılığına dayalı, parlamenter demokrasidir. Estonya'nın batı ile ekonomik ve siyasi ilişkileri son Sovyet birliklerinin ülkeyi terk ettiği 1994 yılında başlamıştır. Ülke NATO ve Avrupa Birliği'ne 2004 yılı ilkbaharında katılmıştır. Estonya 2010 yılı sonunda da OECD'ye katılmıştır.

Cumhurbaşkanı beş yıllık bir dönem için seçilmekte ve en çok iki dönem görev yapabilmektedir. Cumhurbaşkanı seçiminin ilk üç turu parlamentoda yapılmakta, bu turlar sonucunda adaylardan biri

2/3 oy çoğunluğunu sağlayamadığı takdirde, parlamento ve yerel yönetim meclisleri üyelerinden oluşan bir Seçiciler Kurulu tarafından Cumhurbaşkanı oy çokluğuyla seçilmektedir.

Parlamentoda 101 sandalye bulunmaktadır. Anayasa uyarınca genel seçimler her dört yılda bir Mart ayında yapılmaktadır. Seçim barajı %5'tir. Yürütme organının başı Hükümet ve Başbakanıdır.

Cumhurbaşkanı Ekim 2021'de seçilen Alar Karis'tir. Başbakan Kaja Kallas'tır. Ülkede 10 Nisan 2023 tarihinde kurulan ve Reform Partisi, Sosyal Demokrat Parti ve Estonya 200 Partisinden müteşekkil bir koalisyon hükümeti görevdedir.

Ülkede en son parlamento seçimi Mart 2023'te gerçekleştirilmiş olup, bir sonraki Cumhurbaşkanlığı seçimi 2026 yılında gerçekleştirilecektir. Bir sonraki parlamento seçimi ise Mart 2027'de gerçekleştirilecektir.

Nüfus ve İstihdam

Estonya yaşlanan bir nüfusa sahiptir. Son yıllarda ülkedeki ölüm oranları doğum oranlarının önüne geçmiştir. Doğum oranlarında aşamalı olarak artış beklenmesine rağmen önümüzdeki yıllarda ölüm oranlarının önüne geçmesi beklenmemekte ve nüfusun azalmaya devam etmesi öngörülmektedir.

IMF verilerine göre 2024 yılında 1,37 milyon kişi ile dünyada 149. sırada yer alan Estonya nüfusunun 2029 yılında da 1,36 milyon kişi olacağı tahmin edilmektedir.

Estonya İstatistik Kurumu (<https://www.stat.ee>) verilerine göre ülkenin nüfusu 2024 yılında 1.374.687'dir. Ülke nüfusu 2023'e göre %0,64 artmıştır.

Ülke nüfusunun %69'u Eston, %23,7'si Rus, %2,1'i Ukrayna, %0,87'si Beyaz Rus, %0,64'ü Fin ve %3,69'u diğer kökenlidir.

2024 yılı ikinci çeyreği itibarı ile istihdam oranı %69,7'dir (%0,7 artış). Aynı dönem itibarı ile işsizlik oranı ise %7,6'dır. İşsizlik önceki yılın aynı dönemine göre %13,4 artmıştır.

IMF verilerine göre ülkedeki işsiz sayısının toplam işgücüne oranının 2024 yılında ortalama %7,5 olacağı ve Estonya'nın işsizliğin yüksek olduğu ülkeler arasında 30. sırayı alacağı tahmin edilmektedir.

2024 yılı ikinci çeyreği itibarı ile ülkede ortalama aylık brüt ücret 2.007 (önceki yılın aynı dönemine göre %7,2 artış) avrodur.

Okuryazarlık oranı %99,8 olan Estonya'da yükseköğrenim görenlerin nüfusa oranı %30'dur.

Ülkenin resmi dili Fin-Ugor ailesinden gelen ve Finceye çok benzer olan Estonya dilidir. Bunun yanında Fince, İngilizce, Rusça ve Almanca da yaygın olarak kullanılmaktadır.

Doğal Kaynaklar ve Çevre

Bitümlü şist, fosfor, kireç taşı ve kil başlıca doğal kaynaklardır. EIA verilerine göre Estonya, 2022 yılında 21 bin varil/günlük ham petrol üretimi ile 117 ülke arasında 73. sıradadır.

2. GENEL EKONOMİK DURUM

Temel Ekonomik Göstergeler

	2022	2023	2024*	2025*	2026*	2027*	2028*	2029*
GSYİH (Cari Fiyatlar - milyar \$)	38,4	41,3	43,04	45,31	47,58	49,58	51,74	54,06
GSYİH Büyüme (Sabit Fiyatlar - %)	0,1	-3,0	-0,9	1,6	2,3	2,0	2,0	2,0
Kişi Başına Düşen Milli Gelir (Cari Fiyatlar - \$)	28.469	30.138	31.531	33.225	34.931	36.444	38.087	39.864
Tüketici Fiyat Enflasyonu (ort, %)	19,4	9,1	3,4	2,0	1,9	2,0	2,1	2,2
Cari İşlemler Dengesinin GSYİH'ya Oranı (%)	-3,9	-1,7	-3,4	-3,3	-3,1	-3,1	-3	-2,9
İşsizliğin Toplam İşgücüne Oranı (%)	5,6	6,4	7,5	7,1	6,8	6,6	6,5	6,5
Nüfus (milyon)	1,35	1,37	1,37	1,36	1,36	1,36	1,36	1,36
Devletin Genel Toplam Borçlanmasının GSYİH'ya Oranı (%)	18,3	19,3	21,8	25,4	28,7	31,7	34,6	37,3

Kaynak: IMF-Ekim 2024

*: Tahmin

Estonya 2004 yılında Avrupa Birliği'ne üye olmuştur. Ülke 1 Ocak 2011 tarihinde avroyu resmi para birimi olarak kabul etmiştir. Ülke 2010 yılında OECD'ye katılmıştır.

2024 yılında 43 milyar dolar olacağı tahmin edilen cari fiyatlara göre GSYİH'nın 2025 yılında 45,3 milyar dolar olması beklenmektedir.

Estonya, 2024 yılı itibarı ile 196 ülke arasında dünyanın 101. büyük ekonomisidir.

IMF verilerine göre GSYİH 2023 yılında sabit fiyatlara göre %3 oranında azalmıştır. 2024 yılında GSYİH'nın %0,9 daraldığı tahmin edilmektedir. GSYİH'nın, 2025 yılında enflasyondaki düşüş ve parasal gevşeme sayesinde %1,6 oranında artacağı tahmin edilmektedir. Hala devam eden yüksek enflasyon riski ve zorlu dış koşullar, reel GSYH'nin 2021 seviyelerine 2025'ten önce dönmeyeceği anlamına gelmektedir.

Estonya, 2024 yılında 31.531 dolarlık kişi başına düşen milli gelir ile dünyada 41. sırada yer almaktadır.

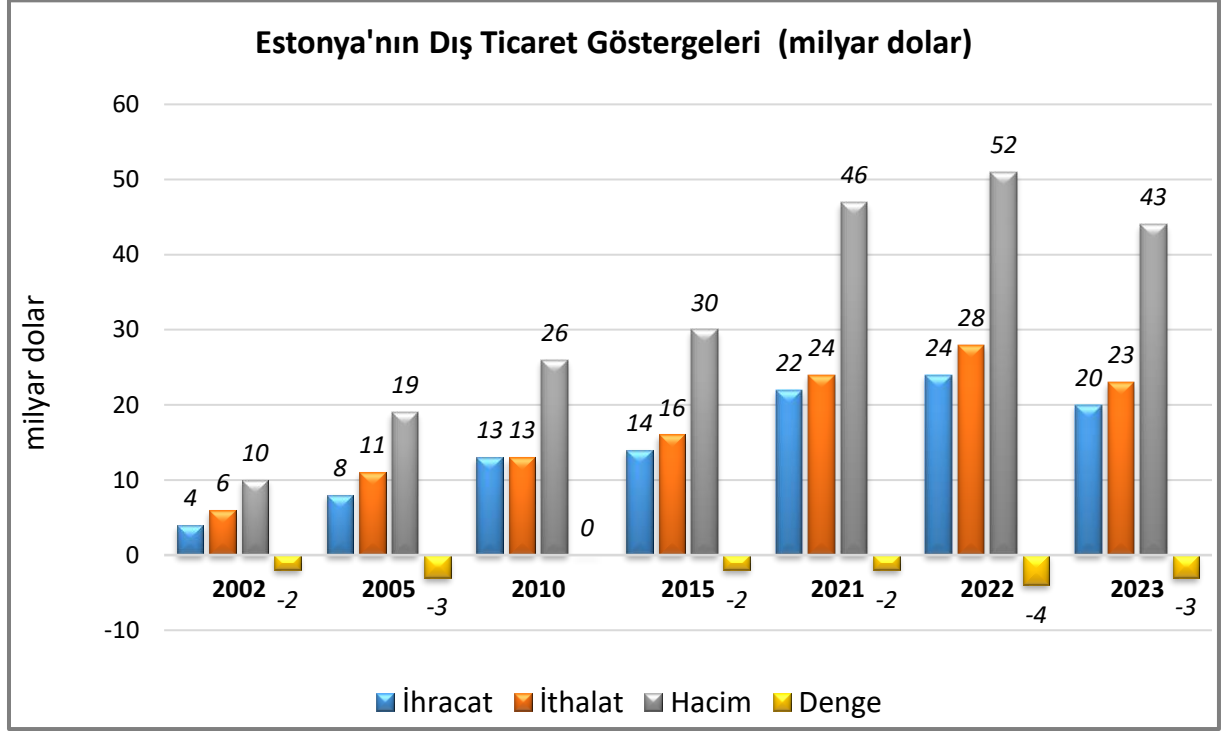
Enflasyonun 2024 yılında yavaşlayarak ortalama %3,4 olacağı tahmin edilmektedir. Bu oran, pandemi öncesi 10 yıllık süreçteki ortalama enflasyona kıyasla yüksek olsa da hane halklarına ve işletmelere belirgin bir rahatlama sağlayacaktır. Enflasyonda 2023'te başlayan yavaşlama, enerji fiyatlarında istikrarın sağlanmasının yanı sıra çekirdek enflasyonu sınırlayan sıkı para politikasının yansımasıdır.

2024 yılında %3,4 oranında fazla vereceği tahmin edilen cari işlemler dengesinin GSYİH'ya oranının, 2025 yılında da %3,3 oranında açık vermesi beklenmektedir.

2024 yılında %21,8 olacağı tahmin edilen devletin genel net borcunun GSYİH'ya oranının, 2025 yılında %25,4 olması beklenmektedir.

3. DIŞ TİCARET

Genel Durum

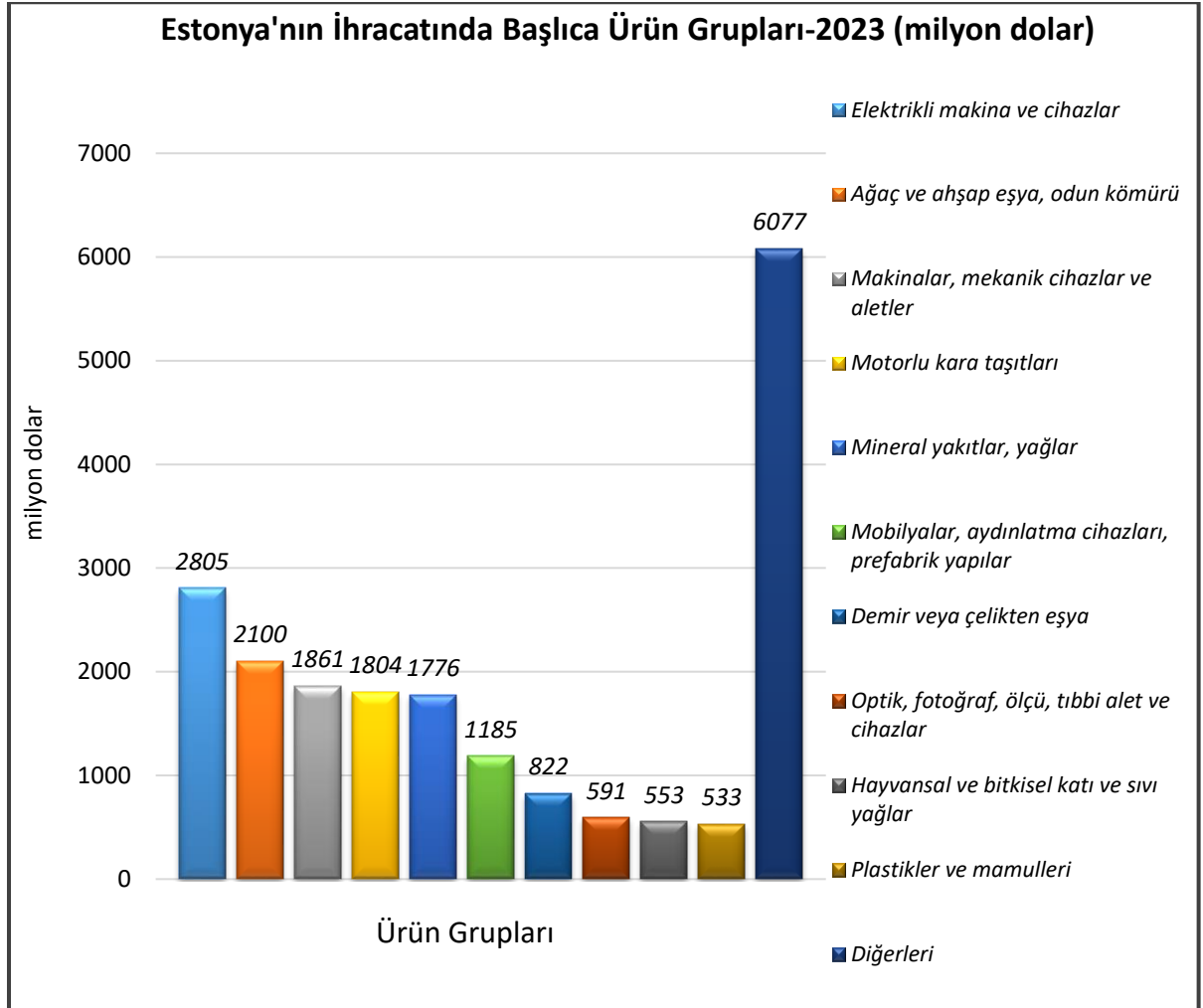

Kaynak: Trademap-Estonya verileri

Estonya, 2023 yılında 20,1 milyar dolarlık ihracat (önceki yıla göre %14,8 azalış), 23,4 milyar dolarlık ithalat (önceki yıla göre %14,9 azalış) gerçekleŐtirmiŐtir. Estonya, dünya ihracatında 74. sıradadır. Ülke, dünya ithalatında 78. sıradadır.

Başlıca Ürünler İtibarı ile Dış Ticaret

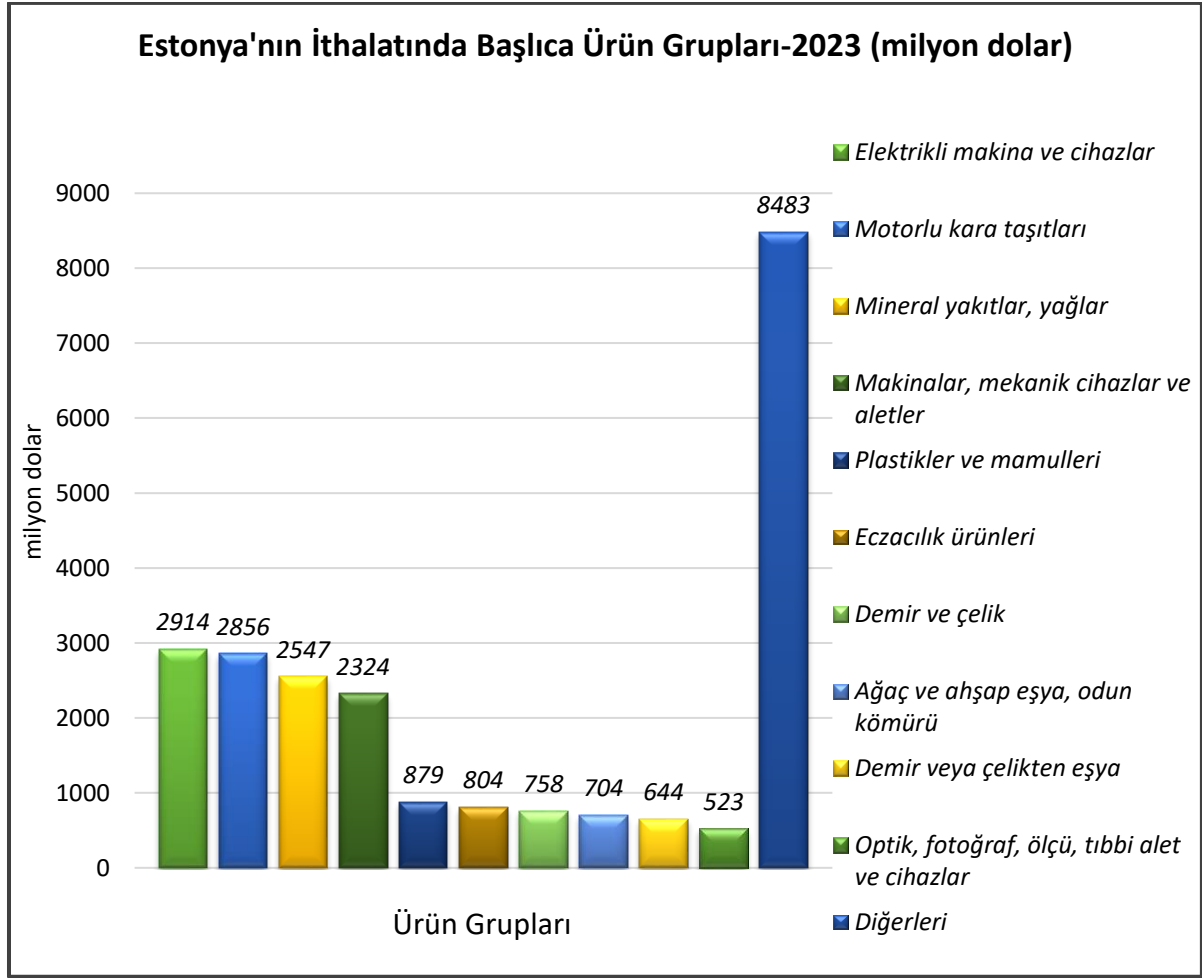
İhracat

Kaynak: Trademap-Estonya verileri

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

İthalat

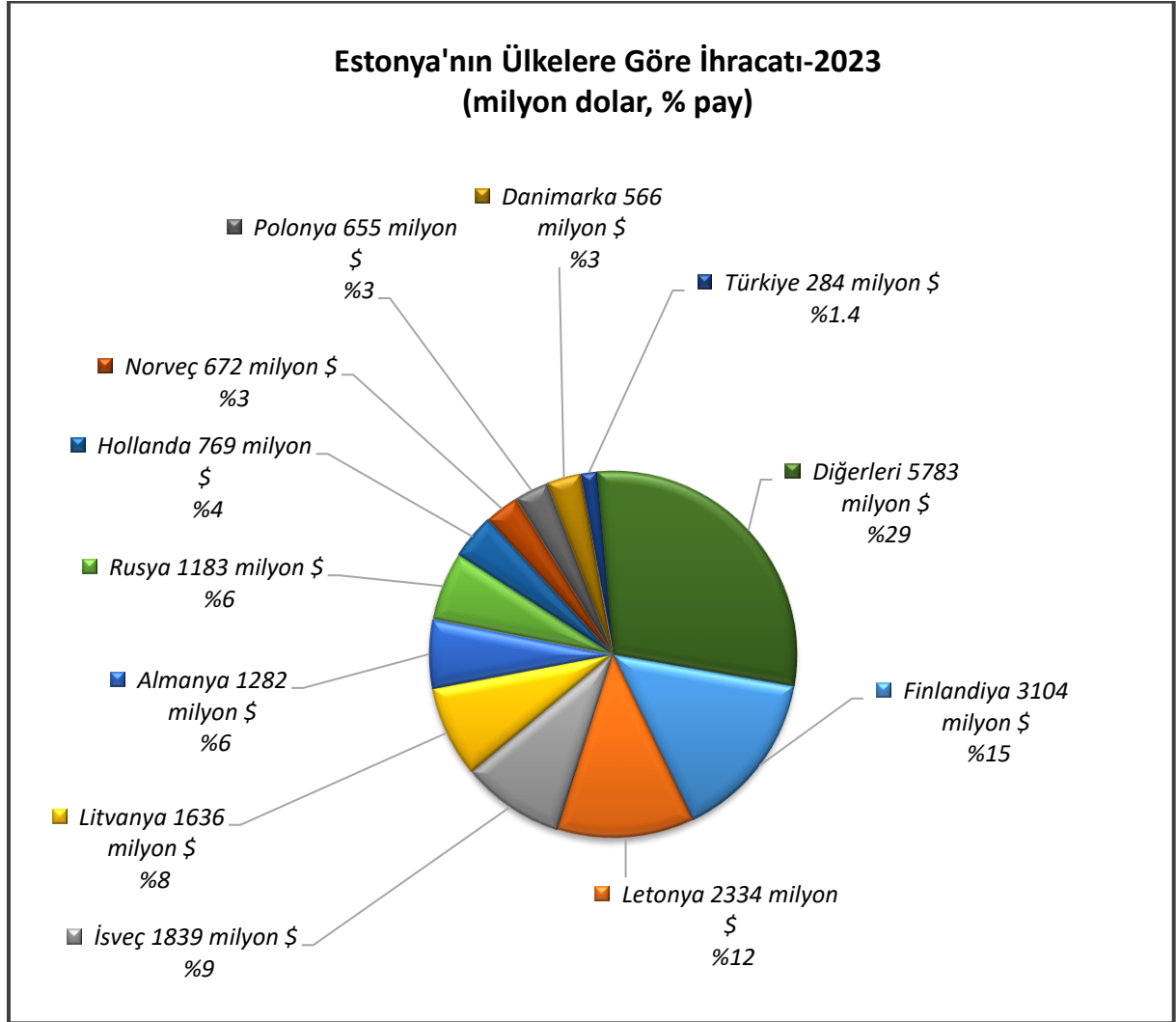

Kaynak: Trademap-Estonya verileri

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

Başlıca Ülkeler İtibarı ile Dış Ticaret

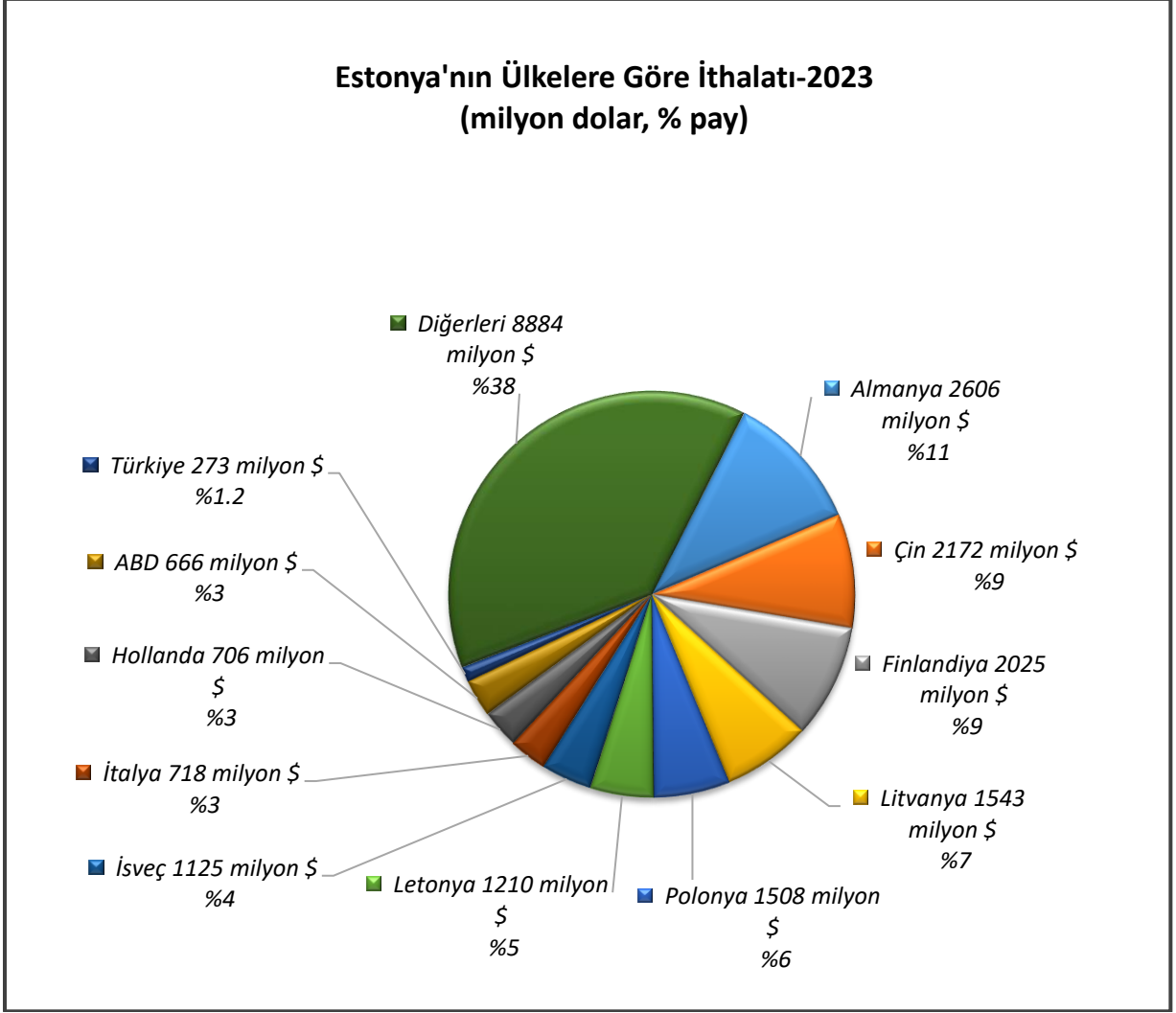
İhracat

Kaynak: Trademap-Estonya verileri

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

İthalat

Kaynak: Trademap-Estonya verileri
[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

4. DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR

Estonya, 2023 yılında 4,6 milyar dolar ile doğrudan yabancı yatırım çeken ülkeler arasında 49. sıradadır.

2021-2023 döneminde toplam doğrudan yabancı yatırım miktarı 6 milyar dolar olan Estonya, 2023 yılında 40,5 milyar dolarlık toplam yabancı sermaye stoku ile dünyada 76. sıradadır.

2023 yılında Estonya'nın yurtdışı doğrudan yatırım stoku 14,2 milyar dolardır. Estonya'dan yurtdışına çıkan doğrudan yatırım akışı 2023 yılında 1,5 milyar dolar olmuştur.

İsveç, Finlandiya, Hollanda, Litvanya ve Rusya ülkedeki en önemli yatırımcılardır.

Doğrudan yabancı yatırımların yöneldiği başlıca alanlar sırası ile finansman ve sigortacılık faaliyetleri, gayri menkul faaliyetleri, perakende ve toptan ticaret, bilim-teknik faaliyetleridir.

Estonya'nın Avrupa Birliği üyeliği yabancı yatırımlar için tam yasal koruma anlamına gelmektedir. Karın ülke dışına çıkarılması ve toprak mülkiyeti üzerinde bir engel bulunmamaktadır.

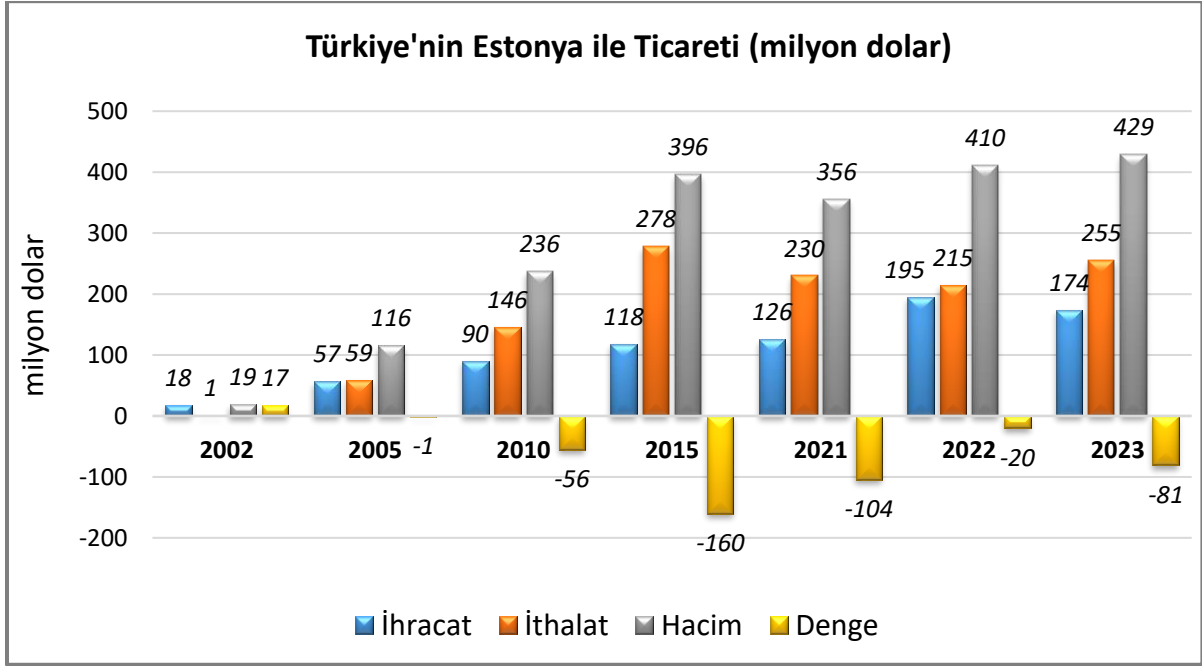
Estonya finans sektöründe faaliyet gösteren işletmelerin neredeyse tamamı yabancı sermayelidir.

Doğrudan yabancı yatırımların gelecekte finansal ve ticari faaliyetlerden imalat sanayi faaliyetlerine ve bilgi ve iletişim teknolojileri sektörlerine doğru yönelmesi beklenmektedir.

Estonya'da şirket kuruluşu 20 dakikada internet üzerinden yapılabilmektedir. Ülkede bankacılık işlemlerinin %99'u elektronik olarak gerçekleşmektedir.

5. TÜRKİYE İLE TİCARET

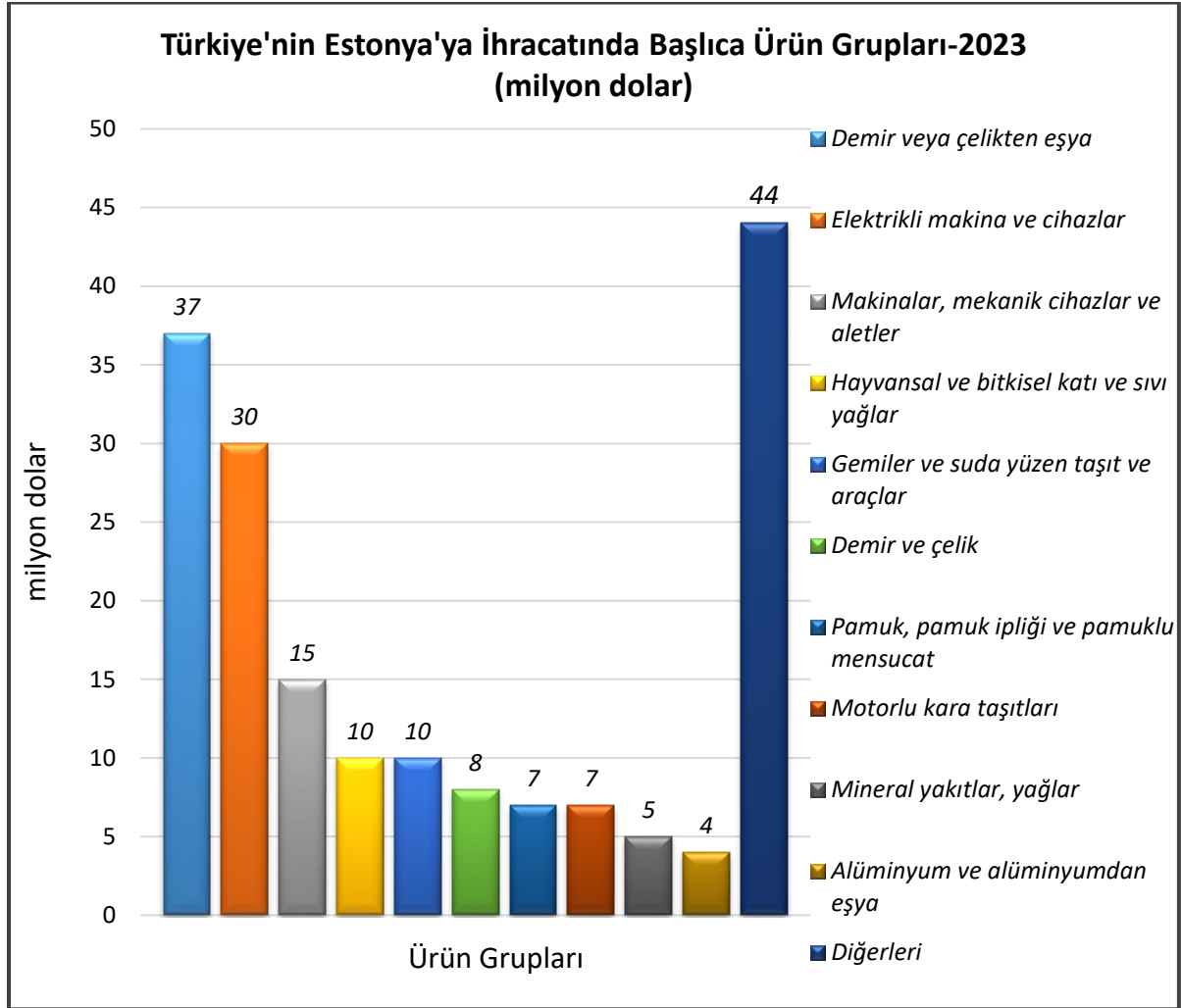
Genel Durum

Kaynak: Trademap-Türkiye verileri

2023 yılında Türkiye'nin Estonya'ya ihracatı bir önceki yıla göre %11 azalarak 174 milyon dolar olmuştur. Estonya, 2023 yılında Türkiye'nin ihracat gerçekleştirdiği ülkeler arasında %0,1 pay ile 106. sıradadır. Türkiye'nin 2023 yılında ülkeden ithalatı ise bir önceki yıla göre %18 artarak 255 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. 2023 yılında ülkenin toplam ithalatımızdaki payı %0,07 olup, ithalatımızda 77. sıradadır. 2023 yılında Estonya ile ticarete Türkiye'nin 81 milyon dolar dış ticaret açığı verdiği gözlenmektedir.

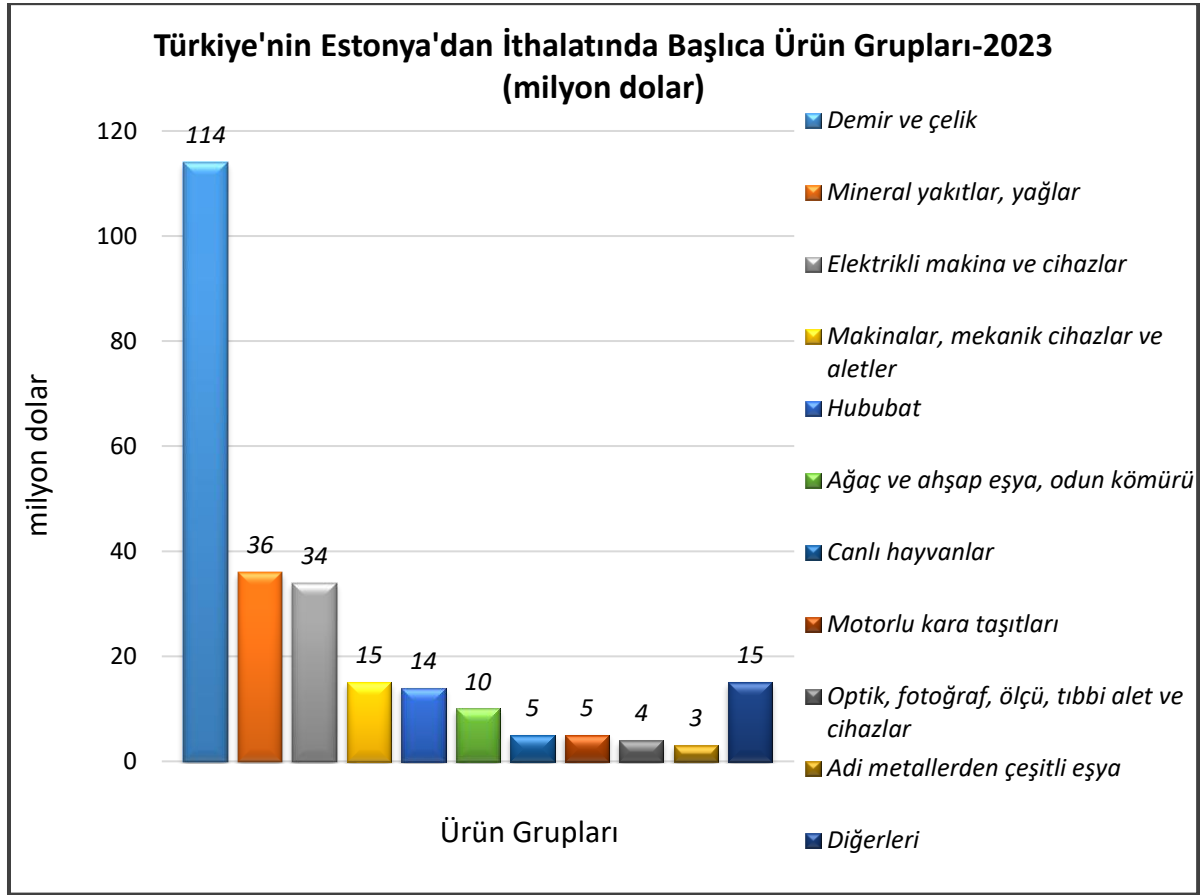
Türkiye'nin Estonya'ya İhracatında Başlıca Ürünler

Kaynak: Trademap-Türkiye verileri

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

Türkiye'nin Estonya'dan İthalatında Başlıca Ürünler

Kaynak: Trademap-Türkiye verileri

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

Yatırım İlişkileri

Türkiye'nin 2023 yılı itibarıyla yurtdışına gerçekleştirdiği 58 milyar dolar değerindeki toplam yurtdışı doğrudan yatırım stokunda, Estonya 12 milyon dolar ile 69. sıradadır.

EKLER:***EK-1: Estonya'nın İhracatında Başlıca Ürünler (bin dolar)***

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER (ilk 15)	2021	2022	2023	Pay (% 2023)	Değişim (% 2022- 2023)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)			22 303 231	23 600 194	20 108 197	100,0	-14,8
1.	8703	Otomobiller	614 063	634 860	971 221	4,8	53
2.	8517	Telefon cihazları, ses, görüntü veya diğer bilgileri almaya veya vermeye mahsus diğer cihazlar	1 780 792	1 253 957	938 059	4,7	-25,2
3.	2716	Elektrik enerjisi	552 406	1 331 452	467 655	2,3	-64,9
4.	2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	896 437	1 186 521	456 984	2,3	-61,5
5.	9406	Prefabrik yapılar	626 177	619 311	456 818	2,3	-26,2
6.	2707	Yüksek sıcaklıkta taşkömürü katranının damıtılmasından elde yağlar ve diğer ürünler	1 917 574	1 085 367	430 335	2,1	-60,4
7.	4418	Ağaçtan bina ve inşaat için marangozluk, mamülleri, doğrama parçaları	517 802	538 161	406 534	2	-24,5
8.	4401	Yakmaya mahsus ağaçlar, ince dilimler veya yongalar halinde ağaç, talaş, döküntü ve artıklar	323 631	396 430	380 926	1,9	-3,9
9.	1511	Palm yağı ve fraksiyonları (kimyasal olarak değiştirilmemiş)	222 603	342 962	377 833	1,9	10,2
10.	8504	Elektrik transformatörleri, statik konvertörler (örneğin; redresörler) ve endüktörler	233 222	217 541	281 648	1,4	29,5
11.	4409	Şekil verilmiş ağaçlar (lambalanmış, yiv açılmış, set açılmış, şevlenmiş, ortaları (V) şeklinde oluklanmış vb.)	327 018	344 862	275 937	1,4	-20
12.	7308	Demir veya çelikten inşaat ve inşaat aksamı, inşaatla kullanılmak üzere hazırlanmış demir veya çelikten sac, çubuk, vb.	289 232	335 081	275 836	1,4	-17,7
13.	4412	Kontrplaklar, kaplamalı levhalar ve benzeri lamine edilmiş ağaçlar	187 838	229 859	271 348	1,3	18
14.	4407	Uzunlamasına kesilmiş, biçilmiş ağaç; kalınlık > 6 mm	534 099	429 273	251 757	1,3	-41,4
15.	8537	Elektrik kontrol, dağıtım tabloları, panolar, konsollar, kabinler, diğer mesnetler ve sayısal kontrol cihazları	233 089	222 557	248 626	1,2	11,7

Kaynak: Trademap-Estonya verileri

EK-2: Estonya'nın İthalatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER (İlk 15)	2021	2022	2023	Pay (% 2023)	Değişim (% 2022- 2023)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)			24 203 349	27 535 703	23 437 466	100,0	-14,9
1.	8703	Otomobiller	1 259 267	1 288 338	1 649 545	7	28
2.	2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	1 259 206	2 162 061	1 045 743	4,5	-51,6
3.	2716	Elektrik enerjisi	771 629	1 478 502	800 101	3,4	-45,9
4.	8517	Telefon cihazları, ses, görüntü veya diğer bilgileri almaya veya vermeye mahsus diğer cihazlar	825 687	712 044	751 824	3,2	5,6
5.	3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	629 110	581 721	634 724	2,7	9,1
6.	2711	Petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar	199 120	1 108 979	492 728	2,1	-55,6
7.	1511	Palm yağı ve fraksiyonları (kimyasal olarak değiştirilmemiş)	186 939	304 591	309 254	1,3	1,5
8.	8704	Esya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	211 889	238 502	281 450	1,2	18
9.	4407	Uzunlamasına kesilmiş, biçilmiş ağaç; kalınlık > 6 mm	669 683	516 823	263 456	1,1	-49
10.	8701	Traktörler	152 707	172 325	236 104	1	37
11.	8471	Otomatik bilgi işlem mak. bunlara ait birimler; manyetik veya optik okuyucular, verileri koda dönüştüren ve işleyen mak.	277 549	259 780	223 711	1	-13,9
12.	8542	Elektronik entegre devreler	189 298	246 852	210 108	0,9	-14,9
13.	7210	Demir veya alaşımsız çelikten yassı hadde mamulleri, genişlik ≥600 mm (kaplanmış)	215 638	260 970	206 479	0,9	-20,9
14.	8708	Karayolu taşıtları için aksam ve parçalar	259 041	240 520	206 427	0,9	-14,2
15.	8541	Diyodlar, transistörler vb yarı iletken tertibat; ışık yayan diyodlar; monte edilmiş piezo elektrik kristaller	84 945	128 838	187 745	0,8	45,7

Kaynak: Trademap-Estonya verileri

EK-3: Estonya'nın Ülkelere Göre İhracatı (bin dolar)

Sıra	Ülke (İlk 15)	2021	2022	2023	Pay (% 2023)	Değişim (%, 2022- 2023)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)		22 303 231	23 600 194	20 108 197	100,0	-14,8
1.	Finlandiya	3 090 107	3 927 193	3 104 320	15,4	- 21
2.	Letonya	2 157 830	2 952 466	2 334 494	11,6	-20,9
3.	İsveç	1 972 943	2 049 599	1 839 408	9,1	-10,3
4.	Litvanya	1 237 856	1 366 557	1 636 440	8,1	19,7
5.	Almanya	1 337 653	1 291 453	1 281 605	6,4	-0,8
6.	Rusya	1 425 926	1 379 262	1 183 089	5,9	-14,2
7.	Hollanda	1 312 219	950 708	768 753	3,8	-19,1
8.	Norveç	663 570	774 543	672 339	3,3	-13,2
9.	Polonya	637 328	640 700	654 936	3,3	2,2
10.	Danimarka	674 591	680 171	565 584	2,8	-16,8
11.	ABD	1 993 703	1 231 155	550 763	2,7	-55,3
12.	İngiltere	783 163	496 570	415 218	2,1	-16,4
13.	Fransa	417 933	399 412	374 674	1,9	-6,2
14.	Belçika	277 934	327 827	332 301	1,7	1,4
15.	Türkiye	210 927	236 344	283 951	1,4	20,1

Kaynak: Trademap-Estonya verileri

EK-4: Estonya'nın Ülkelere Göre İthalatı (bin dolar)

Sıra	Ülke (İlk 15)	2021	2022	2023	Pay (% 2023)	Değişim (%, 2022- 2023)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)		24 203 349	27 535 703	23 437 466	100,0	-14,9
1.	Almanya	2 255 873	2 521 266	2 606 469	11,1	3,4
2.	Çin	2 108 423	2 403 381	2 172 171	9,3	-9,6
3.	Finlandiya	2 053 515	2 461 254	2 024 959	8,6	-17,7
4.	Litvanya	1 327 031	1 809 415	1 543 047	6,6	-14,7
5.	Polonya	1 226 540	1 449 710	1 507 719	6,4	4
6.	Letonya	1 067 917	1 587 141	1 210 447	5,2	-23,7
7.	İsveç	1 089 806	1 204 229	1 125 341	4,8	-6,6
8.	İtalya	641 080	703 480	717 777	3,1	2
9.	Hollanda	605 996	812 165	706 023	3	-13,1
10.	ABD	464 793	692 466	666 360	2,8	-3,8
11.	Fransa	554 513	584 369	571 411	2,4	-2,2
12.	Çekya	306 771	378 468	514 152	2,2	35,9
13.	Japonya	352 250	396 999	443 654	1,9	11,8
14.	İspanya	345 084	374 393	409 758	1,7	9,4
15.	İngiltere	398 466	399 693	402 992	1,7	0,8
...
20.	Türkiye	215 661	287 457	273 229	1,2	-4,9

Kaynak: Trademap-Estonya verileri

Ek-5: Türkiye'nin Estonya'ya İhracatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER (İlk 15)	2021	2022	2023	Pay (%, 2023)	Değişim (%, 2022- 2023)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)			126 297	195 338	173 928	100,0	-11,0
1.	7306	Demir veya çelikten diğer ince ve kalın borular ve içi boş profiller	9 148	15 877	21 122	12,1	33,0
2.	8504	Elektrik transformatörleri, statik konvertörler (örneğin; redresörler) ve endüktörler	921	9 092	20 290	11,7	123,2
3.	7308	Demir veya çelikten inşaat ve inşaat aksamı, inşaatla kullanılmak üzere hazırlanmış demir veya çelikten sac, çubuk, vb.	1 139	10 834	11 730	6,7	8,3
4.	1511	Palm yağı ve fraksiyonları (kimyasal olarak değiştirilmemiş)	0	0	10 048	5,8	0
5.	8901	Yolcu gemileri, gezinti gemileri, feribotlar, yük gemileri, mavnalar ve insan veya yük taşımaya mahsus benzeri gemiler	0	0	9 750	5,6	0
6.	5201	Pamuk (karde edilmemiş veya penyelenmemiş)	5 393	8 071	5 662	3,3	-29,8
7.	2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	200	7 141	5 212	3,0	-27
8.	7113	Mücevherci eşyası ve aksamı (kıymetli metallere veya kıymetli metallere kaplama metallere)	3 174	3 952	3 755	2,2	-5,0
9.	7208	Demir veya alaşımsız çelikten yassı hadde ürünleri (genişlik >= 600 mm)	0	15 426	3 755	2,2	-75,7
10.	8702	10 veya daha fazla kişi taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	196	2 094	3 619	2,1	72,8
11.	8544	İzole edilmiş teller, kablolar ve diğer elektrik iletkenler; tek tek kaplanmış liflerden oluşan fiber optik kablolar	1 075	1 379	2 959	1,7	114,6
12.	2836	Karbonat; peroksikarbonat; amonyum karbomat içeren ticari amonyum karbonat	2 020	2 329	2 840	1,6	21,9
13.	8419	Isı değişikliği yöntemi ile maddeleri işlemek için cihazlar, elektrikli olmayan şofbenler veya depolu su ısıtıcıları	509	1 270	2 475	1,4	94,9
14.	7322	Demir veya çelikten elektriksiz merkezi ısıtmaya mahsus radyatör, motorlu hava püskürtücüler, bunların aksam-parçası	2 838	2 492	2 402	1,4	-3,6
15.	8537	Elektrik kontrol, dağıtım tabloları, panolar, konsollar, kabinler, diğer mesnetler ve sayısal kontrol cihazları	4 559	820	2 044	1,2	149,3

Kaynak: Trademap-Türkiye verileri

Ek-6: Türkiye'nin Estonya'dan İthalatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER (İlk 15)	2021	2022	2023	Pay (% 2023)	Değişim (% 2022-2023)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)			230 018	215 225	254 662	100,0	18,3
1.	7204	Dökme demirin, demirin veya çeliğin döküntü ve hurdaları veya bunların eritilmesi ile elde dilmiş külçeler	169 603	107 883	113 403	44,5	5,1
2.	2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	104	11 182	28 334	11,1	153,4
3.	8517	Telefon cihazları, ses, görüntü veya diğer bilgileri almaya veya vermeye mahsus diğer cihazlar	6 165	3 136	16 850	6,6	437,3
4.	1003	Arpa	0	20 779	14 157	5,6	-31,9
5.	2703	Turb (turb döküntüleri dahil)	4 588	5 968	7 690	3,0	28,9
6.	4412	Kontrplaklar, kaplamalı levhalar ve benzeri lamine edilmiş ağaçlar	5 296	8 107	7 465	2,9	-7,9
7.	8504	Elektrik transformatörleri, statik konvertörler (örneğin; redresörler) ve endüktörler	5 730	3 990	6 175	2,4	54,8
8.	0102	Canlı büyükbaş hayvanlar (at, eşek, katır ve bardolar hariç)	2 497	918	5 366	2,1	484,5
9.	8708	Karayolu taşıtları için aksam ve parçalar	1 954	3 261	4 605	1,8	41,2
10.	8308	Adi metallerden fermuar, toka, kopça, kapsül, perçin, boncuk, pul vb.	832	1 757	2 989	1,2	70,1
11.	8411	Turbojetler, turbopropellerler ve diğer gaz türbinleri	233	0	2 888	1,1	0
12.	9027	Fiziksel-kimyasal analiz alet-cihazlar; akışkanlık, genleşme vb ölçü cihazlar; ısı-ışık-ses ölçme cihazları; mikrotomlar	3 495	1 436	2 885	1,1	100,9
13.	8428	Kaldırma, elleçleme, yükleme, boşaltma makinaları (asansörler, yürüyen merdivenler, konveyörler, teleferikler gibi)	0	167	2 229	0,9	1234,7
14.	8543	Kendine has fonksiyonlu diğer elektrikli makina ve cihazlar	412	128	2 195	0,9	1614,8
15.	2916	Doymamış asitlik ve siklik monokarboksilik asitler ve bunların türevleri	1 954	2 704	2 150	0,8	-20,5

Kaynak: Trademap-Türkiye verileri